

Fyri at sleppa undan vaktarskipunum royna tey nú at sleppa yvirum í ringum veðrið, sigur Jens Hansen og leggur afturat, at nýggja avtalan longu hevur havt ræðuligar fylgir.

– Leygardagin hoyrdu bjargingarbatarnir neyðarróp. Ein bátur við fjúrtan fólku var í havsneyð. Tað eydnaðist at bjarga fimm fólku, men fimm onnur druknaðu, meðan fyra fólk eru saknaði. So tað, at ein avtala er komin í hús, merkir ikki, at flóttafólkastreymurin steðgar upp, men einans, at tað er størri vandi fyri, at tey sum flýggja drukna.

Ein undarlig kensla

Tað er ikki eitt ókent arbeiði, ið møtti Jens Hansen í Grikkalandi. Sum ein av hvuðsmonnunum í Lív Rescue er hann vanur við at taka lut í bjargingararbeiði av ymsum slag í Føroyum, og vera við til leitingar á sjónum.

Hann fekk tó skjótt at sanna, at umstøðurnar ikki eru heilt tær somu uttanfyri Samos sum uttanfyri Nólsoynna.

– Tað var ein løgin kensla at koma fram á ein appilsingulan bjargingarvest, staðfesta at hann er tómur og so sigla víðari. Um vit finna ein slíkan vest í Føroyum, so verður øll skipanin sett í gongd. Tyrilur, bátar og bjargingarfólk fara í sving fyri at leita eftir persóninum, ið møguliga eigur vestin. Í Samos er tað gerandisdagur, sigur Jens Hansen og leggur afturat, at tað ikki var lætt.

– Eg fólði eitt undarligt vakuum í mær, tá eg sá ein tóman vest, og hevði hug at spyrja, um eitt mannalív einaferð var í vestinum, og hvar viðkomandi var nú.

Hjá Jens Hansen hjálpti tað at skriva eina dagbók á Facebook, har hann fekk sett orð á sínar upplivingar. Til ber at lesa brot úr dagbókini aðrastaðni í greinini.

Komu í bylgjum

Ein vanligur dagur hjá bjargingarfólkunum í Samos byrjaði við, at tey møttust við bátarnar klokkan 05.55. Klokkan seks byrjaði so vaktin hjá teimum báðu bátunum hjá svensku bjargingartænastuni, ið eru av sama slag sum Lív Rescue.

– Ein bátur sigldi nær landi og kannaði, um nakar bátur við flóttafólkum var komin um nátt-

– Fólkið á Samos er øgiliga spert. Tey hava livað av ferðavinnuni, men hesi halda seg burtur, tí eingin ynskir at siggja strendur fyltar av bjargingarvestum og vrakum av bátunum, ið flóttafólkini eru komin við. So oyggin er í eini figgjarligari trongstöðu

»Eina dagin vit vóru á veg til nøkur flóttafólk, sóu vit delfinir og tunfisk spæla í sjónum. Lítla løtu seinni hugdi vit í eyguni á fólku, ið eru flýdd frá øllum tí, ið tey kenna. Alt teirra lív var pakkað í eina tasku«

Jens Hansen

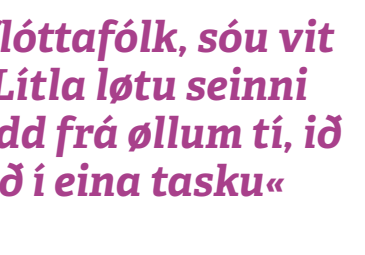
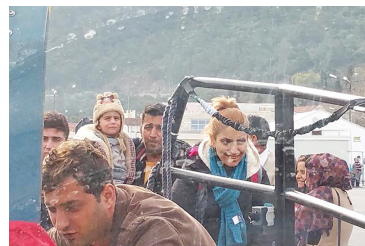
ina, og um nøkur flóttafólk sótu fóst á landi. Hin báturin sigldi tvey sjómíl út frá strondini, og helt eyga við sjónum. Tá kannaðu vit alt, ið lá og fleyt á sjónum. Tað gjørdi vit til umleið klokkan tiggju um morgunin, og so ótu vit morgunmat. Men vit máttu vera á varðhaldi alla tíðina, tí eingin visti nær boð vóru eftir okkum, sigur Jens Hansen og leggur afturat.

– Av tí, at tað er so stutt millum Samos og Turkaland, so bar til hjá myndugleikunum at kika yvir á

strendurnar í Turkalandi. Tá tey sóu nógv virksema, so var tað ein greið ábending um, at nú komu fleiri flóttafólk, og so vórðu vit boðsend. Tey komu so í bylgjum. Nakrar dagar var einki at gera, meðan aðrar dagar arbeiddu við døgnið runt.

Delfinir og flóttafólk

Miðjarðarhavið hevur í mong ártíggjund verið ein summerperla hjá ferðafólku, ið hava leitað eftir sól og vøkrum strondum. Spania,

Frakland, Italia og grikska oyggjaghavið hava vunnið frama hjá ferðafólku úr kaldari londum.

Ímyndin av sólrikum strondum er tó skakað nakað av stóra flóttafólkastreyminum, og hevur tað verið ein dyggur smetur fyri ferðavinnuna í fleiri av hesum londunum. Jens Hansen upplivdi eisini mótsetningin millum tað friðsæla ferðaparadisi og syrgiligu mannalagnurnar.

– Eina dagin vit vóru á veg til nøkur flóttafólk, sóu vit delfinir

og tunfisk spæla í sjónum. Lítla løtu seinni hugdi vit í eyguni á fólku, ið eru flýdd frá øllum tí, ið tey kenna. Alt teirra lív var pakkað í eina tasku. Tað var serligt at uppliva mótsetningin millum tað fría lívið djórunum og so eitt menniskja, ið hevði slept øllum í vónini at fáa eitt betri lív, sigur Jens Hansen.

Hjálpti 384 fólku

Mett verður at umleið 800.000 flóttafólk lögdu leiðina um griksku oyggjarnar, tá tey royndu at sleppa inn í Evropa í farna ári.

Sambært hagtølum higartil í ár, so er flóttafólkastreymurin, av ymsum ávum, ikki eins høgur, men hóast tað, so høvdu Jens Hansen og manningin umborð á bjargingarbatunum úr at gera.

– Vit hjálptu 384 fólk upp á land tær báðar vikurnar eg var har. Alt arbeiðið vit gjørdur var í samstarvi við griksku sjóverjuna. Stóra trýstið merkist eisini á teimum. Teir hava hjálpt fólku døgnið runt síðani 2014, og sum nú er, so hava teir ikki eingongd ráð til olju til skipini.

Stóru streymurin av flóttafólku hevur eisini havt sína ávirkan á gerandisdagin hjá búfólkunum á oynni.

– Fólkið á Samos er øgiliga spert. Tey hava livað av ferðavinnuni, men hesi halda seg burtur, tí eingin ynskir at siggja strendur fyltar av bjargingarvestum og vrakum av bátunum, ið flóttafólkini eru komin við. So oyggin er í eini figgjarligari trongstöðu. Av tí saman royndu vit eisini at vitja so nógvar matstovur sum gjørligt, so øll fingi eitt sindur, sigur Jens Hansen.

Hóast talan var um tungt arbeiði, so er Jens Hansen klárur at taka enn eitt tørn, um tað er neyðugt.

– Eg hevði farið avstað aftur um eg fekk møguleikan. Men um tað eru onnur, ið eru aktiv í bjargingarbatunum hjá Landsfelagnum fyri Bjargingarfeløgini, ið hava hug at hjálpa til, so skulu tey fáa kjansin til tað. Hetta var nevnliga ein so lívsjáltandi uppliving, at eg vildi ynskt, at onnur fáa sama møguleikan, sigur Jens Hansen.

HALLUR@SOSIALURIN.FO

Dagbók hjá Jens

15. februar: So er fyrsti dagurin her um at fara, og hava vit verið úti og hugt, um nakar er komin móti, ella upp á oynna. Eingin var at siggja. Tó komu 100 fólk á land í nátt, og tók lögreglan her sær av teimum. Annars, so sigla italienar í økinum um náttina við einum 19 metur Ari Visser báti

16. februar: Leiðin gekk somu leið sum í gjár, og tá vit komu suður móti tí syðsta nesinum, har vanliga verður siglt, sóu vit ein hóp av uppblastum slangum til bilhjólfloða í sjónum. Harumframt fleiri bjargingarvestar og ein gummibát, ið var punkteraður. Vit fóru so at leita í økinum, eins og fram við landi, men funnu onki. Tá vit komu til lands aftur, komu italiumenninir til okkum og greiddu frá, at teir høvdu fingið fráboðan kl. 06 í morgun og sigldu á staðið, har ein bátur var sæddur. Teir tóku 78 fólk upp. Øll yvirlivdu hesaferð. Tíbetur.

17. februar: So kom veruleikin fyri dagin. Fóru út árla í morgun og komu í uppgávu, har vit høvdu 39 fólk heim aftur við okkum. Greiði mótsetningurin millum tað fría lívið – delfinirnar, ið spældi sær runt bátarnar – og so tað vónleysa lívið – fólk, ið stóðu í andaleypi 50 metur frá okkum, og høvdu ofrað alt í vónini at fáa eitt betur lív.

18. februar: Farið var út í morgun kl. 04 og vóru boðini, at fólk var sætt á landi nakað í ein út norður úr Samos býi. Ikki var komandi inn móti landi, tí grunt var, so vit máttu seta svimjarar út, og blivu fólkinu so flutt umborð við bjargingarflakanum. Fólkinu, tvær kvinnur, tvey børn, eitt pinkubarn og 4 mans vóru smuglaði yvir um fjørðin í nátt, og var persónurin og báturin farin avstað aftur, tá vit koma staðið. Arbeiði hjá honum var gjørt, og hevði hann fingið sínar 9.000 dollarar fyri henda túrin. Barnið græt illa, tá tað kom umborð, men sissaðist síðan.

20. februar: Ein serligur dagur í lívinum í dag. Um eg ein dag skuldi komið aftur á Samso, vildi tankarnir runnið aftur á henda dag, tá vit settu 65 fólk, 14 børn, harav 4 smábørn og restin tilkomin og vaksin trygt á bryggjuna í Samos býi. Trúgví eisini, at tá eg luktí bensin aftur fyrstu ferð heima, so vilja tankar mínir venda aftur á henda dag, nú vit tóku hesi fólk upp úr hesum skroypiliga gummibátinum, har fleiri høvdu sitið niðri í eini blanding av sjógv og bensin. Vóru vát og etjaði av hesi samanblanding

20. februar. Nú bleiv alt meira veruligt. Fólk í neyð. Í einum báti, sum vit kanska høvdu mett at verða vandamiklan at brúkt í ein á, ella einum svimjihyli. Báturin var fyltur á tremur. Tað visti seg at verða 65 mannalagnur umborð. Øll veipaðu við ørmunum, og róptu um hjálp. Hetta var ein kensluborin lóta, men ikki var tíð at hugsa um tað. Nú var at arbeiða og fáa hesi stakkals menniskju trygt umborð til okkum.

22. februar: Talið av fólki, ið er komið upp á land her, síðan vit tørnaðu til er nú komið upp á 1567, tá dagurin í dag ikki er taldur við. Vit hava verið við til at fáa 201 fólk í land. Tað yngsta 3 mánaðir

28. februar: Ja, so verða síðstu orð míni sett á hetta tíðarskeið í lívi mínum. Eitt tíðarskeið, ið eg ikki hevði vilja verið fyruttan. Eitt tíðarskeið, har ein hevur fingið víðkað sjónarringin, og sæð og upplivað ein veruleika í lívinum, sum tey flestu bara siggja á einum sjónvarpsskíggja, meðan man situr fjálgt heima í stovuni. Hesar dagar, eg havi verið her, eru 2.840 fólk (dagurin í dag ikki uppgjørdur) komin á land her á oynni Samos. Av hesum hava Gulu Bátarnir (Gula bátarna hjá SSRS) verið um 600, og hava vit ført uml. 300 fólk í land úr gummibátum.

HALLUR@SOSIALURIN.FO